

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

**PŘEHLED VÝZKUMŮ**  
**42**

ISSN 1211-7250  
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

# PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

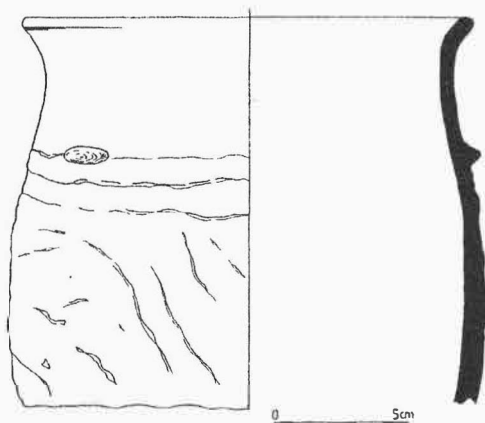
- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno  
Královopolská 147, 612 00 Brno  
E-mail: infor@iabrno.cz  
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,  
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,  
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbirka map a plánů K11).  
*Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif*
  2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Uherský Brod (Bez. Uherské Hradiště), „Katovka“, „U myslivecké střelnice“. Věteřov-Gruppe. Siedlung. Rettungsgrabung.



Obr. 5. Unkovice, „Malý les“. Nádobu věteřovské skupiny z objektu 505.

Keramik der Věteřov-Gruppe aus dem Objekt Nr. 505.

#### UNKOVICE (okr. Brno-venkov)

„Malý les“. VS. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při stavbě hydrogeologického vrtu a vodovodního přivaděče do areálu závodu YTONG se podařilo v trati „Malý les“ zjistit pravěké osídlení. Nachází se v nadmořské výšce 185 m n. m. a na svahu směrem k inundaci pak ve výšce 180-182 m n.m. Osada se rozkládá na plochem temeni menšího návrší štěrkové pravobřežní terasy říčky Šatavy, která ji vymezuje a ohraničuje od východu. Na jihu je pak ohraničena poměrně výrazným terénním zlomem, který příkře spadá do inundačního terénu. Severním směrem je toto návrší omezeno železniční tratí, u které je ještě částečně patrný jeho přirozený sklon k Hrušovanům u Brna. Jedná se tedy o přirozeně vymezený prostor nad vodním tokem, který je velmi vhodný k osídlení. Na plochem temeni terasy se vyskytly pouze místy degenerované zbytky spraši, které ležely na mohutné pískové terasc. Naopak jižní terénní zlom byl tvořen čistou sprašovou návějí o mocnosti nejméně 2 m.

Celkem jsme zachytili 9 pravěkých objektů různého charakteru, které lze zařadit do věteřovské skupiny (obr. 5). Jednalo se především o malé objekty typu kúlová jamka (5) a palisádový žlab (1, jáma 504). Z větších typů objektů byly zastoupeny menší jednoduché jámy (2) a také v jednom případě velká zásobnice - silo (jáma 507). Tato pozorování jsou cenná pro další případný výzkum, přesto že byla plocha ve východní části značně poškozena recentní těžbou štěrku. Ukázalo se totiž, že plošina terasy byla v rámci sídliště využita pro postavení

nadzemních obytných a hospodářských budov, zatímco jižní hrana návrší, kde se nachází mohutná sprašová návěj, byla pravděpodobně využita pro vybudování velkých zahloubených objektů hospodářského charakteru.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Unkovice (Bez. Brno-venkov), „Malý les“. Věteřov-Gruppe. Siedlung. Rettungsgrabung.

#### VELKÉ BÍLOVICE (okr. Břeclav)

„Úlehle“. Doba bronzová, pravěk. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Městské muzeum a galerie Břeclav (inv. č. A6687-A6770, přír. č. 33/2000).

Dne 1. 4. 2000 byl proveden povrchový průzkum v trati „Úlehle“, ležící asi 3 km SSZ od Velkých Bílovic a přibližně 0,5 km SZ od kóty 262,2 m n.m. („Zimarky“). Ve východní části uvedené trati, na temeni jednoho z JV výběžků svahu klesajícího k bezejmennému pravému přítoku Bílovického potoka, bylo během akce, vyvolané hlubokou orbou před výsadbou nových vinic, získáno větší množství archeologických nálezů. Lokalita se nachází v nadmořské výšce od 210 do 216 m a je určena na ZM 1:10000, listu 34-21-24 souřadnicemi 122-145 mm od Z s.č. a 266-276 mm od J s.č.

Na ploše cca 50x250 m bylo nalezeno 73 keramických zlomků, 13 zvířecích kostí se stopami po řezání, 7 silicitových úštěpů, 1 zlomek mazanice a 2 železné artefakty (oválná přezka a kulatý plíšek). Tyto předměty obvykle tvořily prostorové koncentrace, odrážející hlubokou orbou narušené objekty.

Datování nové lokality je vzhledem k absenci výzdoby na keramických zlomcích obtížné. Podle složení keramického těsta, kvality výpalu a celkového vzhledu je možné část střepů zařadit do kultury s lineární keramikou a do doby bronzové, zbývající jen rámcově do pravěku a středověku.

Michal Přichystal, FF MU Brno  
Renáta Švecová, MMG Břeclav/FF MU Brno

Summary:

The authors discovered by surface survey a new archaeological site in the locality „Úlehle“ lying about 3 km NNW from Velké Bílovice. The obtained ceramic material belongs partly to the Neolithic (Linear Pottery culture) and Bronze Age, the rest can be dated only generally to the Primeval and Middle Ages.